Novobydžovský

ROČNÍK II.
5. 3. 1975

Číslo 1

ZPRAVODAJ

OSP splnil všechny úkoly čtvrtého roku 5. pětiletky

„Úkoly letošního plánu byly nemalé. Jejich splnění předcházela všestranná příprava, především usilovná stranická práce. K 18. prosinci byly splněny celoroční úkoly stavební výroby a došlo k překročení téměř o 3 milióny korun. Tím jsme splnili náš závazek přijatý na veřejné stranické schůzi 29. října 1974," začal náš rozhovor ředitel OSP s. Josef Gruber.

Rozvoj pracovní iniciativy v OSP je středem péče stranické a odborové organizace. Soudruh Jaroslav Sůra, předseda ZO KSČ, uvedl, jak se projevovala vedoucí úloha stranické organizace při zabezpečování úkolů roku 1974: „Již na počátku roku jsme si vyjasnili, kterým směrem se bude naše práce orientovat. Vycházeli jsme z připomínek našich pracujících, z provozních porad apod. Hodně nám pomáhalo pravidelné čtrvtletní komplexní hodnocení naší společné práce. Z něho jsme vyvozovali opatření k zajištění dalších úkolů plánu."

Významným pomocníkem při realizaci úkolů byla socialistická soutěž. „Do soutěže v našem podniku je zapojeno 91% pracovníků a 9 kolektivů BSP," vysvětluje s. Vlad. Bareš. Splnění náročných úkolů pětiletky není možné bez úzkého spojení s pracujícími. V OSP si pochvalují veřejné stranické schůze. Podnětné připomínky vznesené pracujícími nezapadnou. Soudruh Sůra v tomto směru hodnotil i úroveň provozních porad, o kterých říká: „Pravidelné výrobní porady se pro nás staly samozřejmostí. Mimo jiné se na nich vždy řešily problémy, které z hlediska plnění plánu byly nejnaléhavější." Zásluhou rozvoje pracovní iniciativy a dobré organizace práce byly zkráceny termíny na mnohých stavbách. „Brigády socialistické práce jsou v čele. Příkladné jsou jejich činy. V podniku jsme stanovili kritéria, která měla rozhodující vliv na činnost brigád. Vedení podniku a stranická organizace věnují značnou pozornost rozvoji socialistické soutěže, a tak se brigády postupně dostávají na vyšší kvalitu a roste politická i odborná úroveň jejich členů," zakončil náš rozhovor soudruh Josef Gruber.

Uvedené příklady dokládají kladný podíl stranické organizace na plnění úkolů. Jistě i v roce 1975 ovlivní splnění náročných úkolů posledního roku páté pětiletky.

Zdeněk Pšenička

Pro OSP znamenal 18. prosinec splnění plánovaných úkolů roku 1974. Na veřejné schůzi KSČ byli pracující seznámeni s výsledky HSV r. 1974 a s úkoly posledního roku 5. pětiletky. Schůze se zúčastnil též s. Fiedler, tajemník OV KSČ v Hradci Králové.

Foto Z. Pšenička

VÝSLEDKY SOUTĚŽE OBČANSKÝCH VÝBORŮ

13 občanských výborů soutěžilo v minulém roce o nejlepší činnost. Hlavními kritérii bylo plnění závazků v akci Z, zvelebení města i ostatní práce OV, zejména kulturní činnost, pořádání vlastních akcí pro občany i děti. Mnohé OV organizovaly zdařilé zájezdy, přednášky, besídky pro děti a jiné akce.

Po zhodnocení činnosti bylo komisí doporučeno radě MěstNV vyhodnotit jako nejlepší OV č. 12 (předseda s. Karel Regál), OV č. 9 (předseda s. Oldřich Žíla) a OV č. 2 (předsedkyně Marie Čeřenová). Jako další se umístily s velmi dobrou činností OV č. 13, 3, 1, 4 a 11.

Věříme, že i letos se setkáme s dobrou činností občanských výborů jak ve městě a mezi občany, tak i na stránkách našeho Zpravodaje.

☆ ☆ ☆

Slavnostní zasedání MěstNV

Slavnostní zasedání MěstNV k 30. výročí Košického vládního programu a vzniku národních výborů je připravováno na 3. duben 1975. Národní výbory sehrály značnou roli v uplynulém třicetiletém vývoji naší společnosti. Toto významné výročí je příležitostí k hodnocení jejich činnosti i ke stanovení dalších plánů, cílů a úkolů.

NÁŠ ZÁVAZEK

Celoměstský závazek na rok 1974 byl v celkové hodnotě díla úspěšně splněn. Hodnota letošního závazku, uzavřeného na počest 30. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou, činí v akci Z téměř 5,000 000 Kčs. Z nejvýznamnějších akcí je to pokračování v přístavbě sokolovny, dokončení mateřské školy v Palackého ulici, výstavba pionýrské chaty a kluziště. Pozornost bude věnována i pokračování ve výstavbě chodníků a rekonstrukci veřejného osvětlení. Celoměstský závazek je podložen závazky občanských výborů, společenských organizací NF i podniků, závodů a provozů i novobydžovských škol.

V kronice naší vlasti i v životopise našeho lidu je rok 1945 nezapomenutelným mezníkem, určeným jednou z největších událostí našich novodobých dějin — osvobozením ze jha hitlerovského fašismu. V tomto roce byly trvale upevněny bratrské vztahy lidu našich zemí s národy Sovětského svazu, který nám vybojoval svobodu. Květnové povstání a osvobození naší vlasti Sovětskou armádou vytvořily příznivé podmínky k budování socialismu v naší zemi.

Uplynulých 30 let mírového budování prověřilo sílu, pevnost i význam našeho spojenectví se Sovětským svazem i správnost cesty naší společnosti vedené KSČ. Odvěká touha po přátelství, bratrství a spravedlivém uspořádání společnosti našla historicky šťastné zpodobení v realitě společenství států socialistické soustavy.

ZVONICE NA NÁMĚSTÍ V BREZNĚ

DRUŽEBNÍ MĚSTO BREZNO již oslavilo 30. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ

Tak jako celá naše vlast si v tomto roce připomíná 30. výročí osvobození, tak i naše družební město Brezno 31. ledna oslavilo třicet svobodných roků, které v jeho více než sedmistyleté historii znamenaly největší rozkvět.

Oslav ve dnech 30. a 31. ledna se zúčastnila i delegace z našeho města, vedená předsedou MěstV KSČ s. Františkem Zitou. Při prohlídce Brezna, na veřejných slavnostních zasedáních, besedách i na schůzi v největším závodě n. p. Mostáreň Brezno se všichni členové delegace seznámili s úspěchy našich přátel a poznali, jak pronikavě se změnil život občanů Brezna i obyvatel celého Horehroní.

I pro nás jistě platí v plném rozsahu slova předsedy MsNV Brezno s. Emila Lukáče: „Aby sa naše mesto i naďalej rozvíjalo, prekvitalo — tou skutočnou novotou, aby sme neostali len pri tom, čo dnes máme, musíme priložiť včetci ruku k spoločnému dielu, pričiniť sa o ďalšie úspechy v budováni ešte lepšieho a šťastnejšeho zajtrajška."

Václav Jelínek, předseda MěstNV

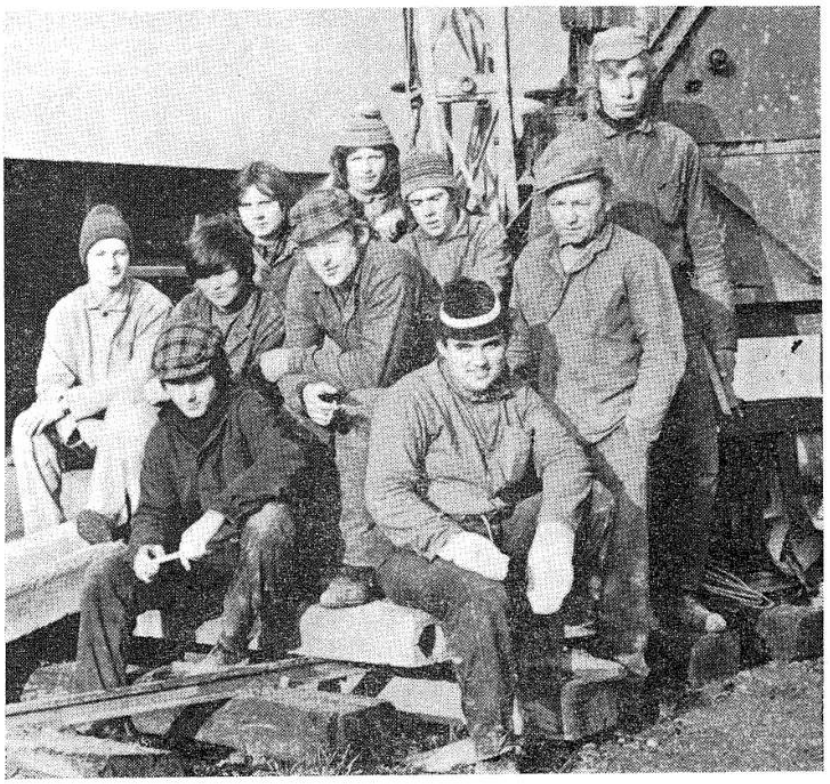
NA MLADÉ JE SPOLEHNUTÍ

Přístavbu nových učeben v zemědělském odborném učilišti v Hlušicích prováděli v uplynulém roce učni z Okresního stavebního podniku v Novém Bydžově. Šlo převážně o chlapce ve věku od 15 do 18 let. Pod vedením mistra odborného výcviku s. Karla Fišery získali na této stavbě další cenné zkušenosti a poznatky ze zajímavého zednického řemesla. V době nemoci s. Fišery pokračovaly práce pod vedením s. Václava Novotného a později Františka Klecara. Celou akci odborně řídil stavbyvedoucí s. Zdeněk Jeřábek.

Pod jejich rukama stavba rychle rostla, plán se změnil ve skutečnost. Mladí na stavbě vytvořili dobrou mládežnickou brigádu. Již rok jsou zapojeni do soutěže. Soutěž berou opravdově a v ničem nezůstávají pozadu za ostatními kolektivy. Soudruh Josef Gruber, ředitel OSP, o nich řekl: „Soudruzi na stavbě v Hlušicích odvedli dobrou práci. Kladně je třeba hodnotit jejich přístup k socialistické soutěži. Dvakrát uzavřeli hodnotný socialistický závazek, vždy s předstihem ho splnili. Výstavbu hlavní budovy v zemědělském odborném učilišti dokončili včas k 1. 9. 1974."

Uvedená přístavba celou svou koncepcí zařadila hlušické učiliště mezi nejmodernější. Nemalou zásluhu na celé nákladné rekonstrukci, která byla prováděna po etapách, má ředitel učiliště s. Josef Kaplan. Po právu je na toto dílo hrdý. Pochvalně se vyjadřuje o spolupráci s OSP i o práci učňů a jejich vedoucích.

Text a foto Z. Pšenička

NAŠE JZD V ZÁBĚDOVĚ V ROCE 1974

Nepříznivé povětrnostní podmínky loňského roku, kdy množství dešťových srážek v letních a podzimních měsících vysoko překračovalo obvyklý průměr, velice ztěžovaly zejména sklizňové práce. Přesto dosáhlo naše JZD v tomto předposledním roce 5. pětiletky nejlepších hospodářských výsledků za dobu své existence.

Došlo k podstatnému zvýšení zemědělské produkce. Proti roku 1970 stoupla o 18,7%, což představuje více než 3 milióny Kčs. Ve srovnání s rokem 1973 stoupla o 5,3%, tj. více než o 1 milión Kčs. Hlavní podíl na tomto zvýšení má rostlinná výroba. Výnosem 48,4 q obilovin z 1 ha bylo dosaženo družstevního rekordu. Přínosem bylo také přeorání části luk. Zavedením střídavého pěstování intenzívních plodin stoupla produkce na těchto pozemcích několikanásobně. 3 731 tun obilovin představuje dosud nejvyšší produkci. Nejlepších výnosů bylo loni dosaženo u jarní pšenice — 58 q z 1 ha a u jarního ječmene 52 q po hektaru. Žňové práce byly zahájeny 3. srpna a ukončeny 2. září. Při nasazení osmi obilních kombajnů byly ukončeny za 24 pracovní dny. Státní dodávka byla splněna na 111%. V tomto údaji nejsou zahrnuta osiva luštěnin a osiva pro šlechtitelský a semenářský podnik.

Podíl na zvýšené hrubé zemědělské produkci měla i výroba živočišná. Ve srovnání s prvním rokem této pětiletky se výroba masa zvýšila o 20,5%.

Podstatného zlepšení bylo dosaženo též ve výrobě pícnin. Průměrná výroba sena z 1 ha na zmenšené ploše luk stoupla ve srovnání s předchozím rokem zásluhou intenzívního hnojení o 95%. Také výroba ostatní objemové píce, zejména kukuřice na siláž, dosáhla zvýšení. Naše JZD se umístilo na 1. místě v soutěži „Okresní zemědělské správy". Soutěž se týkala množství výroby píce na velkou dobytčí jednotku.

Ve výrobě brambor, která v podmínkách našeho družstva nepatří k nejdůležitějším, bylo vyprodukováno pouze 208 q po ha, na středisku Zábědov 263 q. Nižší výnosy byly zaviněny mimořádně velkým zamokřením polí na středisku Sloupno. Dodávky spotřebitelům byly přesto překročeny.

Dobrými výsledky se může JZD pochlubit ve výrobě cukrovky. Bylo vyrobeno největší množství cukrovky za uplynulých deset let. Hektarový výnos 460 q patří k nejvyšším v historii družstva. Rekordního výnosu — 580 q po ha — dosáhlo středisko ve Sloupně. Sklizeň probíhala za velmi těžkých podmínek. Díky obětavosti pracovníků družstva, brigádníků MěstNV, učitelů bydžovských škol a vydatné pomoci vojáků bylo naše družstvo po celou dobu kampaně na prvním místě v plnění dodávek do zdejšího cukrovaru. 90% ploch bylo sklizeno mechanizací. Sklizeň byla zahájena 3. října a trvala celkem 41 dnů včetně sobot a nedělí. Jak víme, některý den dovolilo počasí pracovat pouze jednu až dvě hodiny. Plánovaná dodávka cukrovky byla splněna již 9. listopadu. Celkem byl plán splněn na 123,3% a nad stanovený úkol bylo dodáno 15.090 q. Tím byl vyrovnán dluh, který vykazovalo naše JZD v dodávce cukrovky v předcházejících letech této pětiletky.

Horší situace nastala po sklizni cukrovky, a to v zimní orbě a v setí

Pokračování na str. 4

Dokončení ze str. 3

ozimů. V důsledku přemokření pozemků byl plán podzimního osevu splněn jen na 60%. JZD má dostatek vlastních jarních osiv a je připraveno se s tímto zpožděním záhy zjara vyrovnat.

Poměrně pěkných výsledků bylo dosaženo i na některých dalších úsecích zemědělské výroby. Úhyn telat proti roku 1973 byl snížen o 9%. Bylo „připuštěno" třikrát více jalovic vlastního chovu pro doplnění stavu, resp. pro včasnou výměnu stáda dojnic. Tím se naše JZD umístilo na předním místě v další soutěži OZS. Dále byla zvýšena výroba selat. Na 1 prasnici bylo odchováno průměrně 21,24 selete. Výrobu vepřového masa převzal „Společný družstevní podnik Nový Bydžov". V našem JZD se v rámci tohoto sdružení vyrábí jen malé množství, přesto se i tato výroba zvýšila. Nejvíce stoupla výroba hovězího masa. Celoroční dodávka masa byla splněna již 12. listopadu, do konce roku byl plán překročen o 10,4%. Dodávka telat však splněna nebyla. Jak bylo již naznačeno, všechna telata schopná k odchovu byla ponechána pro doplnění a zvýšení stavu skotu.

Výroba mléka v r. 1974 byla splněna jen na 96%. Došlo k nepředpokládanému úbytku dojnic u našich záhumenkářů, kteří se svými dodávkami z poloviny podíleli na celkové dodávce družstva. Dále došlo během roku k vysokému „brakování" neproduktivních krav (130 kusů). K plánovité obměně stáda dojnic došlo v průběhu čtyř let této pětiletky u 67%, během letošního roku bude celá obměna stáda ukončena. Navíc dojde ke značnému zlepšení v ustájení dojnic a ke zdokonalování technologie práce, která přinese zvýšení výroby mléka.

Dobré výsledky v celkové zemědělské výrobě našeho družstva se projevily v ekonomických výsledcích. Plánované příjmy byly překročeny, v nákladech byla zaznamenána menší úspora. V důsledku obtížné situace při sklizňových pracích byl o necelá 4% překročen mzdový fond.

Plánovaný čistý zisk byl překročen téměř o 50% a dosáhl částky přes 3,300.000 Kčs. Byl rozdělen tak, aby byly hlavně posíleny důležité družstevní fondy. Rezervní fond bude např. zvýšen osmkrát vyšší částkou, než předpokládal plán. Také splátka členům družstva za vložený inventář bude podstatně vyšší. Je předpoklad, že veškeré pohledávky členů budou letos plně uhrazeny. Se souhlasem nadřízených orgánů bude část čistého zisku připojena k fondu odměn a vyplacena členům jako doplatková prémie.

Vedení družstva spolu s družstevníky se po celý rok svědomitě staralo o zlepšení pracovního a životního prostředí. Byla dokončena výstavba dvou domů po čtyřech bytových jednotkách, které byly již předány k užívání. Současně byla zahájena výstavba dalšího domu o šesti bytech. Projekt nové prodejny Jednoty a pohostinství je ve stadiu dokončení. Na výstavbě těchto objektů se bude podílet JZD spolu s občanským výborem č. 13. Na všech střediscích družstva se pokračovalo ve výsadbě zeleně. Byla vysazena další tisícovka pyramidálních topolů, dalších 80 kusů ovocných stromů, 800 kusů růží, 20 sladkoplodných jeřábů a mnoho okrasných květin, které zkrášlovaly prostředí družstva a vesnice.

Na hospodářském úseku byly provedeny úpravy v porodnách prasnic. Dokončuje se adaptace kravína v Chudonicích.

Rok 1975 staví před družstvo ještě vyšší a náročnější úkoly. Pro jejich splnění byl vypracován, schválen a přijat společný závazek. Věříme, že i v posledním roce 5. pětiletky naši družstevníci všechny úkoly splní a přispějí tak ke zdárnému splnění celé pětiletky.

(JK)

VČELAŘOVA MATURITA

Únor bývá zpravidla studený měsíc. Letos je tomu naopak. Ostatně to platí také o zbývajících zimních měsících. Vlivem pěkného počasí stoupala teplota poměrně vysoko. Hřejivé sluneční paprsky pohladily i česna úlů a vylákaly včely k prvnímu jarnímu proletu. Včely vyletují z úlů prudce a v houfech. Zakroužní nad svým pestrobarevným domečkem, vesele bzučí a unavené občas usedají na česno. Začne i včelí jarní úklid, který spočívá ve vyklizování mrtvých družek.

Jarní prolet včel je pro včelaře radostí. Někdy, žel, i velkou bolestí. Výsledek proletu je totiž závislý na „síle" včelstev a ta je zase závislá na tom, jak včelař své včely na zimu připravil, jak je zabezpečil. A právě při jarním proletu se včelař přesvědčí, jak jeho včely přezimovaly. Ověří si tak i své vědomosti o chovu včel a jejich praktickém uplatnění. Zabezpečení správného přezimování včel je včelařova maturita.

(-ka)

Med je nenahraditelná výživa zejména pro děti.

Foto Z. Pšenička

U PŘEPÁŽKY SPOŘITELNY

Novobydžovská spořitelna vstoupila do letošního jubilejního roku 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou velmi úspěšně. Již 8. ledna dosáhla výše všech vkladů částky 150 miliónů Kčs.

V místní spořitelně pracuje sedmičlenný kolektiv brigády socialistické práce. Pět členů je nositeli bronzového a dva členové stříbrného odznaku. Celý kolektiv se s nevšední ochotou snaží neustále zkvalitňovat služby obyvatelům a na minimum snižovat dobu, potřebnou k vyřízení jejich požadavků. Proto se právem naše spořitelna řadí mezi nejlepší ve Východočeském kraji.

V loňském roce poskytla občanům svého obvodu 700 různých půjček, z toho bylo 140 pro mladé manžele a 50 pro stavebníky rodinných domků. Jako jediná spořitelna v okrese posloužila 1 215 občanům při výměně peněz potřebných k cestám do zahraničí. Celkem směnila cizí peníze v hodnotě 585 tisíc korun. Tato služba bude poskytována i nadále, a to nejen jednotlivcům, ale i celým kolektivům při cestách do socialistických států. Výměna peněz se provádí v dopoledních hodinách.

V dubnu letošního roku budou již podruhé připisovány prémie účastníkům 2. cyklu prémiového spoření mladých. Od dubna bude zahájen již sedmý cyklus tohoto spoření. Účastnit se mohou všichni mladí narození v letech 1948—1960. Vklady PSM jsou ze všech druhů spoření nejlépe úročeny. Úroková sazba spolu s konečnou prémií činí 5,3%. Je proto přirozené, že toto spoření patří mezi nejoblíbenější.

V letošním roce bude spořitelna přednostně poskytovat půjčky mladým manželům. Dále věnuje mimořádnou péči poskytování státního příspěvku po narození dítěte. Tento příspěvek se stal v posledním období velmi účinným sociálně politickým a populačním opatřením státu. Dobré kontakty s mladými občany považují pracovníci spořitelny za jeden z důležitých politických úkolů. Dále se budou snažit prohlubovat úvěrovou pomoc stavebníkům, zejména v individuální bytové výstavbě. Na druhé straně v zájmu pořádku je nutné provádět i kontrolu postupu výstavby rodinných domků, na které byly poskytnuty půjčky.

Na závěr jedna novinka. Pracovníci spořitelny ve snaze zkrátit čekací dobu při úředním styku s občany zavedli samoobsluhu ve vyplňování likvidačních lístků samotnými vkladateli. V prostorné čekárně je umístěn stolek s psacími potřebami a nevyplněnými, čistými likvidačními lístky. Každý, kdo si podle návodu vyplní správně lístek, pomůže při zrychlení služeb, odbavení zákazníků.

L. Špaček

BRIGÁDA V BÍLÉM

V klínu křižovatky u železničního přejezdu stojí budova bývalé nemocnice. Po rozsáhlé adaptaci bylo do ní umístěno dětské zdravotní středisko, ve kterém se o děti stará brigáda socialistické práce. Devítičlenný kolektiv tvoří šest dětských sester, dvě dětské lékařky a jedna uklízečka. Celý kolektiv odpovědně řídí soudružka Markéta Kvasničková, členka KSČ. Všechny členky vstoupily do SČSP. Na pracovišti i mimo ně jsou aktivními funkcionářkami Československého červeného kříže, Československého svazu žen a dalších společenských organizací.

Kolektiv soudružky Kvasničkové dosahuje dobrých výsledků. O tom mimo jiné svědčí čestné uznání a diplom oceňující iniciativu a aktivitu BSP. Není tedy náhodné, že mu předsednictvo OV SČSP propůjčilo název „Brigáda československo-sovětského přátelství".

„Naše brigáda byla ustavena před dvěma lety na počest 25. výročí Února. Její ustavení bylo odpovědí na výzvu MěstV KSČ a MěstNV v Novém Bydžově," vzpomíná na začátky vedoucí brigády M. Kvasničková.

Nově utvořený kolektiv si jako hlavní úkol dal všestranné zkvalitňování péče o děti. Vedle běžných lékařských prohlídek provádí u tříletých dětí hlubší odborné vyšetření, u pětiletých sleduje navíc vývoj řeči. Zlepšuje psychologický přístup k dětem, dbá o hodnotné kulturní prostředí, šetří čas zaměstnaným matkám, provádí návštěvy u nemocných dětí v rodinách a další. To vše představuje vyšší stupeň ošetřovatelské péče o dítě.

„Naše brigáda si při svém založení dala též za cíl snížení absence zaměstnaných matek na jejich pracovištích. Pro bydžovské závody má toto opatření nesmírný význam. Zaměstnané matky nejsou vytrhovány z pracovního procesu, a tím se šetří i jejich čas," říká vedoucí BSP. „Za dobu existence brigády se podařilo různými racionalizačními opatřeními

Vedoucí brigády M. Kvasničková

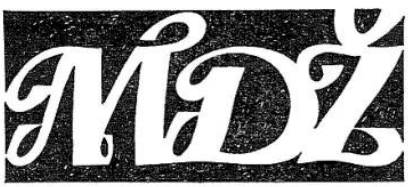
ušetřit 12 tisíc korun. Dítě, které prodělalo nějakou nemoc, se podrobuje kontrole. Při této kontrole se zároveň provede důkladná prohlídka, úměrná věku dítěte. V praxi to znamená, že na pozdější odbornou prohlídku dítě již nezveme. Něco podobného bylo realizováno v dětských jeslích. Na očkování s dětmi k nám nechodí maminky, zastupují je sestry z jeslí. Matky pak jenom informujeme o provedeném očkování. Cestou úspory času — pracovní doby matek — se nám podařilo ušetřit uvedenou částku 12 tisíc korun," vysvětluje s. Kvasničková a pokračuje: „Brigáda měla značný vliv i na myšlení svých členů. Zlepšily se pracovní vztahy, vzrostla odpovědnost za splnění přijatých závazků, výrazně se zkvalitnila úroveň pravidelných politických informací. Při různých společných akcích se blíže poznaly rodiny našich členek. Jsme v Kruhu přátel sovětského filmu. Naši bohatou činnost zaznamenáváme do kroniky. Velkou pomoc nám poskytuje ZV ROH."

Na otázku, jak přivítají 30. výročí osvobození Československa Rudou armádou, soudružka Kvasničková odpovídá: „Chceme se aktivně podílet na významných oslavách. Chceme, aby naše bilance byla radostná. V socialistickém závazku se zaměříme především na rozvoj názorné agitace a zdravotnické osvěty, na nábor dalších dárců krve, na uspořádání soutěže se zdravotnickou tematikou pro mládež a další. Samozřejmě, že se zapojíme též do různých akcí ve prospěch města. Odpracujeme desítky brigádnických hodin při výsadbě zeleně a při úpravě prostranství v okolí střediska."

Brigáda československo-sovětského přátelství naplňuje svou záslužnou a obětavou prací heslo „Socialisticky pracovat — socialisticky žít".

Zdravotníci v novobydžovské nemocnici vytvořili celkem šest kolektivů BSP. V popředí socialistické soutěže je právě kolektiv s. Kvasničkové. Svým příkladem ukazuje brigáda nové formy práce i dalším zdravotníkům. Úspěšně se rozvíjí práce brigád na chirurgickém a dětském oddělení i na dalších zdravotnických zařízeních. A protože kdokoliv z nás se může dříve nebo později dostat do nezáviděníhodné role pacienta, je pro nás potěšitelné, že zdravotníci v Novém Bydžově patří k těm, na které je spolehnutí.

Text a foto Z. Pšenička

Milé ženy,

u příležitosti Vašeho svátku Mezinárodního dne žen přijměte projev vděčnosti a úcty za Vaši dosavadní práci i přání dalších úspěchů, zdraví, spokojenosti a osobního štěstí.

Více zeleně

Pomocný aktiv komise pro výstavbu a životní prostředí MěstNV zpracoval návrh na plánovité ošetřování a rozšiřování zeleně v našem městě. Věříme, že všechny občanské výbory i občané pomohou při uskutečňování tohoto plánu tak, aby naše město bylo obohaceno novou krásnou zelení.

NEJSTARŠÍ občanka města

4. února 1975 se dožila 98 let Marie Antošová, bytem v Novém Bydžově čp. 1216. Do dalších let jí přejeme hodně zdraví a osobní spokojenosti.

Věra Slavíková

PŘEHLED POPULACE V N. BYDŽOVĚ

Rok	Celkový počet narozených dětí
1970	90
1971	99
1972	106
1973	101
1974	129
Celkem za pět let	525 dětí

SPARTAKIÁDĚ TŘIKRÁT HURÁÁÁ

V den, kdy jsme odtrhli na kalendáři prvý list jubilejního roku 1975, nezbývalo do termínu konání Československé spartakiády mnoho týdnů. Nácvik jednotlivých spartakiádních skladeb se i v naší jednotě rozběhl na plné obrátky. U některých skladeb se dokonce nácvik chýlí ke konci a zbývá jen upřesňovat každý pohyb v souladu s hudbou, sjednocovat rytmus, „pilovat" každý pohyb.

V TJ Jiskra - odboru ZRTV nacvičuje 282 cvičenců celkem 9 různých spartakiádních skladeb. Takovou skutečností se nemůže pochlubit žádná tělovýchovná jednota v okrese.

Přáli bychom si, aby masové spartakiádní vystoupení nebylo pouze jednorázovou oslavou 30. výročí osvobození naší vlasti, ale i prvním krokem k soustavnému rozvoji tělovýchovy mládeže i dospělých.

Ve většině spartakiádních skladeb se objevují nové, zajímavé i náročné prvky, které činí cvičení zajímavým a jistě zlákají mnohé cvičence k trvalému aktivnímu cvičení a zvyšování své fyzické zdatnosti.

Letošní spartakiáda bude mít také jednu světovou premiéru. Je to společné cvičení rodičů s dětmi. Nejde zdaleka o samoúčelný efekt. Myšlenka přivést do tělocvičen, na cvičiště a dokonce na spartakiádní plochu i ty nejmenší caparty spolu s mámou či tátou vyplynula ze snahy získat pro pravidelné cvičení děti od nejútlejšího věku. To je jedna z cest, jak zapojovat do tělovýchovného procesu co největší počet chlapců a děvčat a pěstovat u nich od mládí pocit potřeby tělovýchovného vyžívání jako samozřejmou součást každodenního života. A právě v tomto smyslu je skladba „Rodiče a děti" vpravdě průkopnická a objevná.

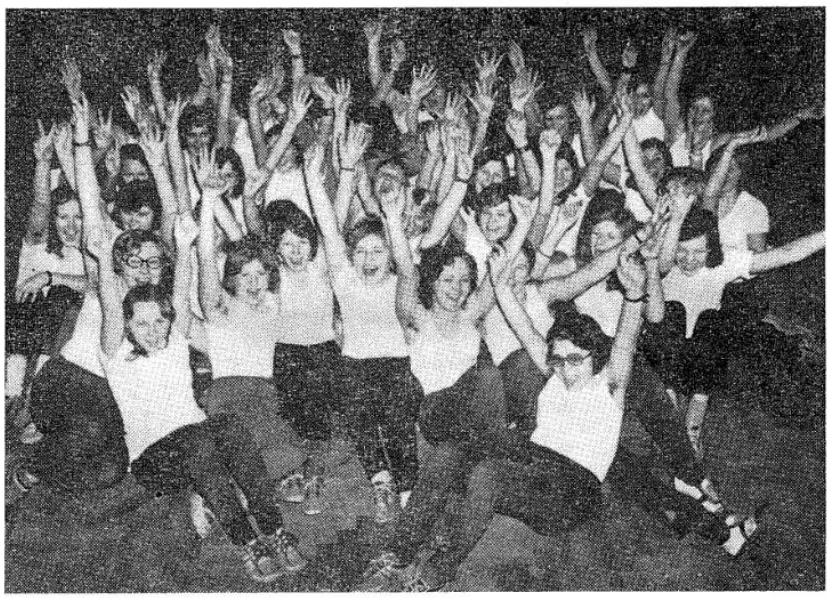

Foto J. Prokop

V naší tělocvičně se schází k nácviku této skladby jednou týdně na 40 maminek s dětmi. Skladba se dá nacvičit poměrně v krátkém čase, takže můžeme přibrat i další zájemce, třeba i tatínky s dětmi, kteří ještě do sokolovny cestu nenašli.

Okrsková spartakiáda v Novém Bydžově je pečlivě připravována a cvičenci i diváci se jistě mají na co těšit. O kráse jednotivých skladeb diváky přesvědčily i ukázky z jednotlivých cvičení, předvedené v prosinci minulého roku bydžovské veřejnosti.

(FP a HK)

BUDOUCÍ MYSLIVCI

Kroužek mladých přátel přírody a myslivosti při ZDŠ v Novém Bydžově v Klicperově ulici pracuje již druhým rokem. Jeho hlavním posláním je péče o polní zvěř a ptactvo.

I když je letos mírná zima, vycházejí členové kroužku téměř každý týden do přírody, kde poznávají naši lovnou zvěř a ptactvo. Stavějí krmelce a zásypy, v nichž zvěř přikrmují. Poznávají život v lese, na poli i u vody, učí se rozeznávat stopy naší zvěře a pomáhají při odchytu zajíců pro export v okolních honitbách.

Za nepříznivého počasí se kroužek schází ve škole v přírodopisné učebně. Zde členové kroužku besedují nad mysliveckými knihami a časopisem Myslivost. Názorně se učí odbornému mysliveckému názvosloví, seznamují se s předpisy o myslivosti a ochraně přírody. Vyměňují si zkušenosti a poznatky z pozorování přírody.

Jeden z členů kroužku je dobrým fotografem, zúčastnil se akce „Sjezd sokolníků" v minulém roce v Opočně. Úspěšně se rozvíjí spolupráce s pionýrskou skupinou Mladý budovatel. Také spolupráce s místním mysliveckým sdružením přináší dobré výsledky.

(Kar)

Pionýři se připravují na další putování

V letošním roce naše republika oslaví 30 let svého trvání. K tomuto výročí přispívají všichni občané hodnotnými pracovními závazky. Také děti nechtějí zůstat pozadu.

Před třiceti lety jsme kyticemi šeříků vítali své osvoboditele, hrdinnou Sovětskou armádou. Pionýři letos přicházejí s kyticí třiceti šeříků — symbolem osvobození. Na celostátním setkání pionýrů v Hradci nad Moravicí byla vyhlášena EXPEDICE 30.

Úkolem této „Expedice" je prokázat pionýrskou připravenost, tělesnou a brannou zdatnost. Cesty Expedice 30 nás povedou k poznání revolučních tradic našich národů, po stopách žijících i padlých hrdinů, na místa slavných bojů, po partyzánských cestách a k památníkům Sovětské armády.

Expedicí 30 k nám promlouvá minulost, plná těžkých bojů a strádání, a my ji budeme srovnávat s radostnou přítomností a budoucností. Dalšími smělými činy přispějí pionýři k tomu, co český a slovenský lid za tři desetiletí vybudoval a čím obohatil náš společný život.

Také náš oddíl Chudobky se přihlásil do Expedice 30. Hodlá splnit všechny podmínky a k loňské kytici 25 karafiátů připojit kytici 30 šeříků.

Navštívili jsme své přátele na Slovensku a s nimi se zúčastnili památných oslav na Dukle a Svidníku. S patronátní skupinou SSM Jednoty jsme se poklonili památce mučedníků v Lidicích, besedovali jsme s našimi vojáky, kteří pro pionýry naší školy připravili vojenskou módní přehlídku a branné odpoledne s večerním ohňostrojem. Zúčastnili jsme se besedy o SNP. Připravujeme se na besedu o cestě I. čs. armádního sboru v SSSR z Buzuluku do Prahy. Hezké odpoledne jsme prožili se s. uč. B. Zámečníkem, který s námi ve vzpomínkách putoval po partyzánských chodníčcích na Valašsku. Ve spolupráci s Krajským domem pionýrů a mládeže v Hradci Králové jsme plnili podmínky jedné z celokrajských tras.

V rámci přípravy tělesné zdatnosti všichni pionýři našeho oddílu byli účastníky plaveckého kursu vedeného s. uč. Hronkem. V současné době celý náš oddíl žije v radostném očekávání. Ve svém středu uvítá slovenské pionýry, naše přátele z Humenného. Rádi je seznámíme s naším městem, jeho historií, přítomností, i s blízkým a vzdálenějším okolím. Spolu s nimi se vydáme za krásami a historií Východočeského kraje. Zúčastníme se společného prázdninového putování. Náš oddíl chce být dobrým hostitelem, a tak máme plnou hlavu starostí se zajišťováním finančních prostředků, suvenýrů apod. Prostřednictvím sběru odpadových surovin získáme finanční základ, avšak ten nám nebude stačit. Předpokládáme, že novobydžovské závody naši pionýrskou činnost podpoří.

Pionýrský oddíl Chudobky,
ZDŠ Karlova ul.

Na návštěvě v TJ JISKRA

„Mezi 3 860 cvičenci královéhradeckého okresu je i 282 cvičenců z TJ Jiskra Nový Bydžov, kde se nacvičuje devět spartakiádních skladeb ..."
(zpráva ze Spartakiádního zpravodaje)

Když byl roku 1869 založen novobydžovský Sokol a do pamětní knihy krasopisně zapsáno 30 cvičenců, určitě nikdo netušil, jak se za 105 let tělovýchovný a sportovní život ve městě rozroste. V řadách bydžovských sportovců byla zapsána i známá jména jako Menclík, Zuzánek, Jiroutek, Samková a další. Mnozí členové za svou sportovní i organizační činnost obdrželi řadu různých významenání a uznání. Dnes má TJ Jiskra 939 členů.

Mezi příznivci „Jiskry" se stálé popularitě těší kopaná a tenis. Úspěchů v poslední době dosahuje i oddíl stolního tenisu, turistiky a ZRTV. Hokej, který i v našem městě míval dobrou úroveň, přestal úplně existovat. TJ Jiskra převzala patronát nad budováním kluziště, které po dokončení umožní oživit dobrou tradici novobydžovského hokeje.

Fotbalisté si vybudovali nový stadión v roce 1959 a mnozí z našich občanů ještě pamatují přátelská utkání se Spartou, Slavií či Duklou Praha, kdy přicházelo na stadión až 5 000 diváků.

Také oddíl tenisu má dobré podmínky pro svoji činnost a neustále zlepšuje prostředí i vybavení tenisových dvorců i kabin.

Celostátní spartakiáda dává členům TJ Jiskra možnost ukázat veřejnosti svou činnost. Spartakiádní cvičení se setkala s pochopením a dobrým ohlasem. Těch 282 cvičenců se však ještě nejednou zapotí, než se svou skladbou předstoupí před naplněné hlediště. O úspěchu jejich cvičení nás přesvědčuje vystoupení s ukázkami z jednotlivých spartakiádních skladeb na slavnostní akademii 20. prosince v sále sokolovny.

Naše TJ Jiskra má družbu s TJ Mostáreň Brezno a předpokládáme, že v rámci družebních styků dojde i k výměně cvičenců na okrskových spartakiádách v Novém Bydžově a Brezně. Věříme, že nejen na okrskových a okresní spartakiádě, ale i na Strahově cvičenci TJ Jiskra budou vzorně reprezentovat svoji jednotu i město.

Všechny spartakiádní akce vyvrcholí počátkem června okrskovou spartakiádou na bydžovském stadiónu. Program zahájí slavnostní průvod, a po něm se plocha stadiónu roztančí v rytmu jednotlivých skladeb.

(-ka)

Nácvik na spartakiádu vrcholí. Mezi cvičiteli jsou také studenti našeho gymnázia. Na snímku je Eva Ouzká při nácviku skladby pro ženy v TJ Skochovice.
Foto Z. Pšenička

Ze života zdravotníků

U příležitosti 25leté činnosti dětského lůžkového oddělení v Novém Bydžově se konal dne 27. listopadu 1974 ve Dvořákově síni slavnostní krajský pediatrický seminář.

Po zahájení a uvítání ředitelem nemocnice s poliklinikou MUDr. Stanislavem Keltnerem zazněly melodie Bedřicha Smetany, interpretované soudr. Blaženou Kloučkovou, býv. ředitelkou LŠU. V odborném referátu hovořil MUDr. Tintěra o vývoji pediatrie ve Východočeském kraji. MUDr. Keltner seznámil přítomné se starou a novou historií nemocnice v Novém Bydžově. MUDr. Josef Čeněk, primář dětského oddělení, hovořil o problematice vývojové dyslexie a MUDr. Helena Šafaříková o současném stavu terapie enures a vedlejších diagnos. Seminář ukončil prof. dr. Vladimír Plachý, CSc., přednáškou o vývoji z hlediska marxistické filosofie.

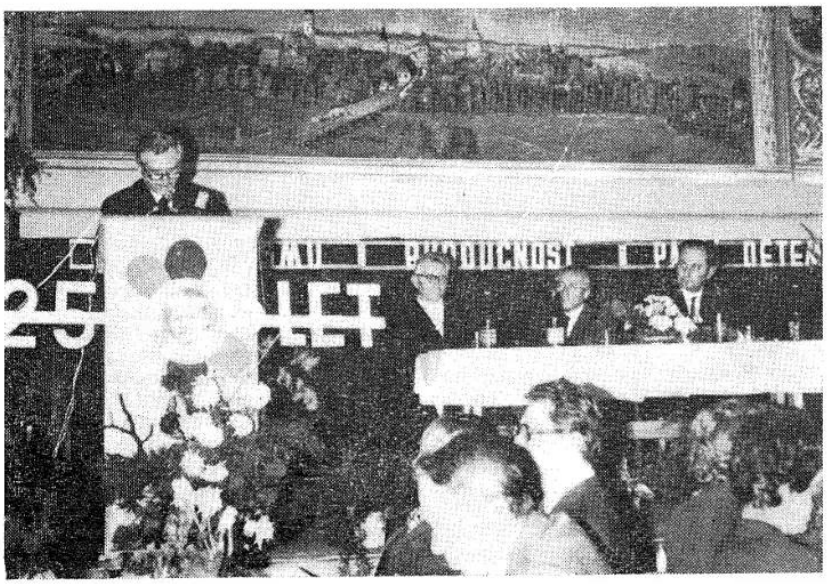

Foto V. Výprachtický

Historická Dvořákova síň, slavnostně vyzdobená květinami a panely z historie a současnosti dětské péče Novobydžovska, vytvořila důstojný rámec této přední společenské události města.

Na příkladu pětadvacetiletého vývoje péče o děti, která se svými pracovními výsledky řadí mezi nejlepší, můžeme dokumentovat pokrok našeho socialistického zdravotnictví, jež se plným právem řadí ke světovým špičkám a je jedním z mnoha dokladů humánnosti našeho zřízení.

Den byl zakončen přátelským setkáním pracovníků dětské péče a pozvaných hostů v Rudém koutku nemocnice. Na tomto večeru poděkoval přednosta dětského oddělení primář MUDr. Čeněk všem pracovníkům za dosavadní práci a vyslovil zvláštní uznání dlouholetým pracovnicím v dětské péči. Na schůzky přijeli i někteří lékaři a sestry z první doby existence dětského oddělení. Zvlášť srdečné bylo setkání s prvním primářem dětského oddělení MUDr. Jano Chudíkem. Je potěšitelné, že v dnešní uspěchané době, kdy voláme po dobrých mezilidských vztazích, si přišlo zavzpomínat tolik lidí. Je také na místě poděkovat všem organizátorům v čele s primářem MUDr. Čeňkem, kteří se přičinili o zdařilý průběh dne i večera.

Alena Výprachtická

Nadílka fotoklubu

Fotoklub při Městském kulturním středisku v Novém Bydžově připravil pro obyvatele města a jejich vánoční hosty na dny 24.—26. prosince 1974 další výstavu fotografií.

Základ výstavy tvořily fotografie ze soutěže „HRADECKO 74“, kterou uspořádalo Okresní kulturní středisko v Hradci Králové. Mezi autory fotografií čteme i jména Bydžováků: Václav Trutnovský, Vladimír Wolf a Jaroslav Prokop. Poslední ze jmenovaných má na svém kontě nejvíce úspěchů. Je vítězem soutěže „Novobydžovsko“, v celookresní soutěži „Hradecko 74“ obsadil druhé místo a ve fotosoutěži s názvem „Život v Třeboni“ obsadil první místa.

Se jmény bydžovských fotografů-amatérů měli možnost seznámit se i čtenáři Květů. V tomto směru si dobře vede zejména Zdeněk Drahokoupil. Významné místo v práci fotoklubu zaujímá i spolupráce s naším časopisem. Úspěšně se začíná rozvíjet i spolupráce s dalšími fotokluby. Antonínu Fibigrovi, členu fotoklubu v Chlumci nad Cidlinou, byla dána možnost obohatit vánoční výstavu o fotografický „diář“ z cest po Jugoslávii.

Naše fotografie vás seznamuje s prací Václava Trutnovského, který za své žánrové motivy obdržel v okresní soutěži čestné uznání.

(Tl)

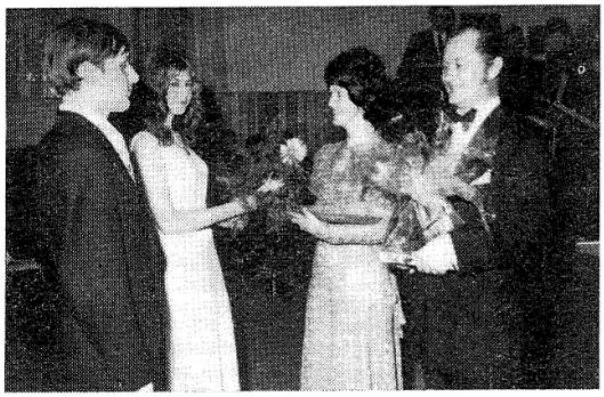
Bydžovské tržiště

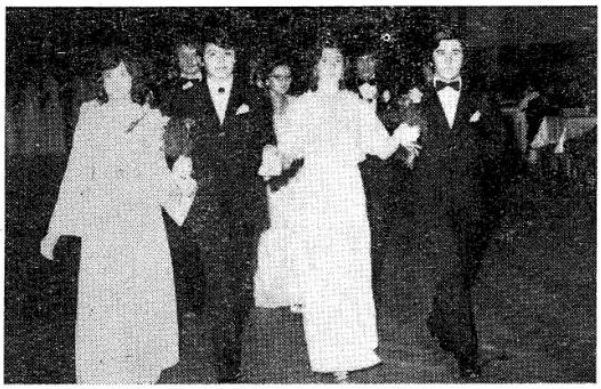
Foto V. Trutnovský

„TANEČNÍ" se vydařily

Několik dnů před vánočními svátky skončily „taneční" také v Novém Bydžově. Na 120 mladých lidí s větším nebo menším úspěchem zvládlo pohybovou abecedu tanečního repertoáru současných plesů, odpoledních „čajů", pouťových zábav i dalších podobných společenských akcí.

Tanec je starý jako lidstvo samo. Pomocí tance lze vyjádřit radost i zklamání. Za všech okolností je, nebo by alespoň měl být, pohybovým projevem kulturnosti člověka. Od tance je neodmyslitelná i příslušná etiketa, která společenským zábavám dodává zvláštní atmosféru slušnosti, obdivu a vzájemné úcty. A o to dr. Karel Kavalír, vedoucí kursu, po celou dobu „tanečních" usiloval.

Několik „prodloužených" i závěrečný „věneček" byly obohaceny o řadu zajímavých soutěží, které nepostrádaly vtip a originalitu. Toto vítané zpestření vyvrcholilo závěrečnou soutěží o nejlepší taneční dvojici. Z osmi párů se porotě nejvíce líbila dvojice Michaela Kršková — Vladimír Brett. Na druhém místě se umístily dvě dvojice: Zlatuše Danihelková — Jaroslav Lucký a Alena Mrákotová — Jaroslav Laifr. Bronzové místo patřilo rovněž dvěma dvojicím: Eva Sedláková — Pavel Hušek a Dagmar Trejbalová — Miroslav Gruber.

Všem, kteří se podíleli na realizaci tohoto úspěšného kursu tance a společenské výchovy, patří poděkování.

(Tl)

NEZAPOMÍNEJME

Vánoce — svátky pohody a lásky — nebývají mnohdy radostné pro všechny. Snad nikdy nedoléhá na staré osamělé lidi jejich samota tak těžce jako právě v této době, kdy zůstávají sami se vzpomínkami na své blízké. Ti někdy již navždy odešli, někdy však prostě zapomněli na osamělé příbuzné.

Mezi úkoly ČSČK patří všímat si ve svém okolí právě osamělých spoluobčanů a pomáhat jim v jejich obtížích.

Stalo se tradicí IV. místní skupiny ČSČK, že členky výboru tyto občany ve svém obvodě v předvánočním čase navštěvují. Vděčnost a radost, s kterou se při svých návštěvách setkávají, je pro ně odměnou a povzbuzením v této činnosti. (AV)

FILMOVÝ KLUB má již 440 členů

V říjnu loňského roku založila ŠO SSM při gymnáziu v Novém Bydžově filmový klub. Po čtyřech měsících můžeme být s činností klubu více než spokojeni. Filmový klub má již 440 členů, z toho je 90% mládeže. Návštěvnost jednotlivých představení je velmi dobrá.

Při výběru filmů se organizátoři snažili vyhovět co největšímu počtu diváků a nezapomněli ani na významná naše i světová výročí. K Měsíci přátelství byl uveden sovětský film „Jeřábi táhnou" a k výročí narození V. I. Lenina film „Jedenačtyřicátý". Na oslavu Února 1948 byl zařazen film „Občan Brych".

K nejzajímavějším filmům v příštím období bude jistě patřit český klasický film „Filosofská historie", sovětský film „Balada o vojákovi" a italský film „Romeo a Julie".

Pro velký zájem o představení klubu se počítá s prodloužením promítací sezóny i na celý měsíc květen, kdy bude uveden např. film NSR „Helga".

M. Štoček

Antonín Kohoutek

organizátor dělnického hnutí v Novém Bydžově 1868 - 1913

Antonín Kohoutek se narodil 12. června 1868 v Novém Bydžově v ulici Pod kopečkem v domě čp. 157. Pocházel z chudé domkářské rodiny. Po ukončení školy se vyučil obuvníkem. S výučním listem v kapse odešel do světa na zkušenou, tenkrát se říkalo „na vandr". V jeho „Arbeitsbuchu — Knížce pracovní", do které se psaly zápisy o zaměstnání včetně pracovního hodnocení a která byla navíc cestovním pasem po zemích Rakousko-Uherska, se dočítáme o jeho pobytu v Náchodě, Lovosicích, Terezíně, Mostu, Ústí nad Labem a dalších městech. Patřil mezi poctivé a pracovité dělníky. Dokládají to pochvalné záznamy v českém i německém jazyce v pracovní knížce.

Všude se setkával s protiklady tehdejší třídní společnosti. Na jedné straně viděl tvrdý život, bídu a hlad chudých lidí, na druhé straně blahobyt buržoazie, pramenící z vykořisťování lidí, kteří neměli nic jiného na prodej než svou pracovní sílu.

Již jako mladý dělník se Antonín Kohoutek seznámil s revolučními myšlenkami Karla Marxe. Postupně zrálo jeho třídní uvědomění, až se stal přesvědčeným marxistou a rozhodl se věnovat svůj život aktivnímu boji za ideu sociální spravedlnosti, za socialismus.

Po svém návratu do Nového Bydžova roku 1893 soustředil kolem sebe několik stejně smýšlejících soudruhů. Zpočátku se scházeli v jeho rodném domku. Debatovali, radili se, tvořili plány a připravovali různé akce. Často chodili mezi tovární dělníky. Nezvanými návštěvníky u Kohoutkových byli proto nezřídka i četníci, kteří slídili po ilegálních tiskovinách, především letácích. Nebylo pochyb o tom, že jejich duchovním otcem byl právě Antonín Kohoutek.

Roku 1897 ve spolupráci s bydžovskými dělníky založil v hostinci „U čtyř lip" (tenkrát se říkalo „U lípek", dnes budova autoškoly Svazarmu poblíž Jiráskova divadla) sociálně demokratickou stranu dělnickou. Tak začal legální organizovaný boj bydžovského dělnictva proti místní buržoazii. A bylo zač bojovat. Dělníci tenkrát pracovali více než deset hodin denně ve velmi špatných hygienických a bezpečnostních podmínkách. K práci byli poháněni systémem pokut a často i tělesnými tresty. Mzda byla velmi nízká.

(fotokopie J. Prokop)

Roku 1905 došlo ke stávce 89 ze 108 dělníků v továrně na bavlněné látky firmy Em. Doležal, El. Doležal a Al. Řezáč. Dělníci požadovali zvýšení mezd a pracovní volno na 1. máje. V následujícím roce 9. března začali stávkovat dělníci louhárny v koželužně. Tato stávka se rozrostla po celé továrně. Trvala až do 10. května. Roku 1907 se konala demonstrace chudých žen namířená proti zdražení chleba. Zoufalé ženy rozbily i několik výkladních skříní. Nejaktivnější byla soudružka Plachá. Po demonstraci byla zatčena a uvězněna.

S přibývajícími léty přibývaly i bohaté zkušenosti z třídních zápasů s kapitalisty. Do povědomí bydžovského dělnictva se Antonín Kohoutek zapsal jako dobrý organizátor a strhující řečník. Mluvil na schůzích továrních dělníků, prvomájových táborech lidu, při jednáních soc. dem. strany v N. Bydžově i na sjezdech a konferencích této strany v Praze. Občas docházel též do blízkých vesnic na schůze domkářů a malorolníků. Jeho nadšené projevy bojující za lepší postavení pracujících pozvedaly sebevědomí dělníků i rolníků, kteří si začali uvědomovat své postavení v kapitalistickém světě.

Ve volbách roku 1909 byl za sociálně demokratickou stranu zvolen do obecního zastupitelstva Nového Bydžova. Na radnici byl na tehdejší poměry výraznou osobností. Měl úspěchy v prosazování a ochraně zájmů chudých lidí.

Tělovýchovná organizace Sokol byla tehdy zčásti ve vleku buržoazie a někdy dokonce zneužívána i proti dělnictvu. Proto r. 1911 Antonín Kohoutek spolu se soudruhy Weberem, Hofmanem a cvičitelem Pšeničkou založil „Dělnickou tělovýchovnou jednotu - DTJ". Antonín Kohoutek se stal jejím prvním předsedou. Každý z členů DTJ pomáhal, jak mohl. Tak např. soudruh Josef Dobiáš, sedlář, zhotovil pro „Jednotu" zdarma koně na cvičení.

V té době bylo dělnické hnutí na Novobydžovsku už poměrně silné. O tom svědčí tehdejší prvomájové tábory lidu. Zpočátku tento mezinárodní dělnický svátek slavila jen hrstka nejuvědomělejších soudruhů ve zmíněném hostinci „U čtyř lip", kde byla schůzovní místnost sociálně demokratické strany. Kromě schůzí se zde pořádaly též přednášky. Po roce 1911 se vždy na 1. máje, i když to byl stále ještě pracovní den, sešlo v Novém Bydžově velké množství lidu. Kromě bydžovského dělnictva přicházeli i lidé ze širokého okolí. Vřelá a burcující slova Antonína Kohoutka uchvacovala, podmaňovala a bojovala za lepší zítřek. Šla doslova od srdce k srdci.

Bohatá revoluční činnost tohoto statečného bojovníka za sociální spravedlnost sjednocovala lid před 1. světovou válkou pod prapor sociálně demokratické strany. Škoda, že tato plodná práce byla v kritických letech násilně přervána předčasnou smrtí, které předcházel těžký zápal plic. Marná byla snaha tří lékařů zachránit život tohoto vzácného člověka. Zemřel 9. dubna 1913 ve věku 45 let.

O jeho pohřbu tehdejší Pokrokové listy (noviny realistické strany, které vycházely v N. Bydžově od r. 1911 do 28. srpna 1914) napsaly:

„Náš hřbitov. V pondělí 28. dubna konal se v Novém Bydžově nevídaný pohřeb. Pochovávali tu obuvníka Antonína Kohoutka a k pohřbu sešlo se přes 3000 lidí z celého Novobydžovska. Nebyl to žádný velmož, byl to prostý a chudý člověk, a přece tolik

slávy. Čím si toho zasloužil? Antonín Kohoutek po celá desítiletí působil na Novobydžovsku jako buditel dělnictva, učil dělnictvo poznávati socialism a vésti boje za zlepšení životních poměrů. Byl učitelem, rádcem a vůdcem dělnictvu a vůbec chudému lidu z celého dalekého okolí a dovedl podstoupiti za svého života řadu těžkých a vysilujících zápasů pro ideje sociálně-demokratické, kterým věnoval celý svůj život. Toho výborného a vzácného člověka, jednu z těch zanícených a hluboce založených povah českých, které neznají ohledu k sobě a k nikomu jinému, když jde o právo a pravdu, pochovávali v Novém Bydžově za účasti tisíců. Byl to v městě také první pohřeb člověka bez vyznání, kterým Antonín Kohoutek byl."

O tom, že na tento pohřeb šli dělníci společně přímo z továren a že Nový Bydžov byl ze všech stran obestoupen četnictvem, Pokrokové listy musely mlčet.

Rok nato, 17. května 1914, byl na jeho hrobě odhalen pomník. Při této dělnické slavnosti promluvil soudruh Kulička. Svůj dlouhý revoluční projev zakončil slovy „... jeho charakter byl pevnější, než tato žula." Poté strhl roušku. Na pomníku pod básní Petra Bezruče bylo napsáno: „Dělnictvo soc. dem. svému organizátoru". Ještě dlouhá léta potom vždy na 1. máje chodili dělníci společně k tomuto hrobu. Ozdobili se rudými karafiáty, které v tichém zamyšlení pokládali na hrob.

Bylo rozhodnuto, že tento hrob, který je majetkem strany, nesmí být nikdy vykopán a smí být do něho pohřbena pouze jeho žena, věrná spolupracovnice Marie Kohoutová. Ta pokračovala v jeho revolučním odkazu. Bylo pro ni zcela samozřejmé, že při rozkolu soc. dem. strany r. 1921 patřila mezi první při zakládání komunistické strany v našem městě, v níž aktivně pracovala až do konce svého života.

Vlasta Chýleová,
(rozená Kohoutková,
dcera A. Kohoutka)

První Dělnická tělovýchovná jednota v N. Bydžově. Uprostřed A. Kohoutek, její první předseda.

Ženský cvičitelský kurs DTJ v Kuklenách z r. 1919. Účastnice z N. Bydžova: Dobiášová, Píšová, Králíčková a Svobodová.

Fotografie z veřejného cvičení ve Smidarech. Účastníci DTJ z Nového Bydžova:

Nahoře zleva:

A. Šimonová, A. Dejlová, M. Churáčková, L. Píšová, M. Peřinová, M. Hrdá (poslední dvě nelze indentifikovat).

Sedící zleva:

J. Turek, náčelník F. Pšenička, J. Hanák.

Sedící dole zleva:

M. Dobiášová, A. Pavelka, M. Heřmanová.

Před dvěma sty lety

Jaroslav Prokop

Kdo by neslyšel o „selském císaři“ Chvojkovi? Kdo by nevěděl, co znamená rčení „dopadnout jako sedláci u Chlumce“? Kolik lidí četlo Selské balady Jaroslava Vrchlického a romány Josefa Svátka a Václava Kaplického? Kdo by neznal sochu rebela na hrázi bývalého Velkochlumeckého rybníka?

I když nevolnické povstání v roce 1775 bylo nejvýznamnějším bojem venkovského lidu v době temna a střetnutí u Chlumce nad Cidlinou nejznámější událostí z povstání, o odboji nevolníků před dvěma sty lety dosud kolují různé zkreslené představy, nepravděpodobné domněnky i zcela nepodložené výmysly. Lidem jsou většinou bližší romantické příběhy než strohá skutečnost, a tak pro mnohé základem poznání zůstává román Josefa Svátka Sedláci u Chlumce či nekritické přejímání přehnaných údajů z vojenské korespondence a pozdějších a neověřených zpráv různých kronikářů.

Teprve bližší kritické studium pomůže dějům vrátit jejich pravdivější a určitější tvář. Nové poznatky publikované marxistickými historiky v několika samostatných sbornících a monografiích jsou však zatím známy jen poskrovnu a opomíjejí je i nejnovější populárně historické práce.

Dluh naší historiografie velkému nevolnickému povstání bude letos konečně splacen. Vedle Rebelie, populární publikace doc. J. Petráně o březnové etapě povstání, vyjde široce založená edice pramenů, poprvé kriticky shrnující stovky dokumentů různého charakteru a různé provenience. Počátkem září se v Novém Městě nad Metují sejde mezinárodní sympozium, které nepochybně přispěje k dalšímu prohloubení poznatků o největším třídním boji našeho lidu v období pozdního feudalismu.

* * * *

Přímé prameny k událostem v Novém Bydžově a jeho bezprostředním okolí jsou překvapivě chudé. V archívu města chybí i ten nejstručnější zápis v městských knihách i kronikách a z aktového materiálu zatím známe pouze jedinou písemnost o potrestání tří poddaných z Prasku z ledna 1776. Ze sedmdesátých let 18. stol. postrádáme písemnosti bývalého bydžovského panství a z agendy krajského úřadu známe jen malý zlomek, dochovaný v archívech velkostatků. O situaci ve městě a v nejbližším okolí se dovídáme hlavně ze zmínek v soudobé korespondenci a v několika kronikách. Z nejbližšího okolí to jsou na prvním místě zápisy ve školní kronice Starého Bydžova a v pamětní knize Lužce nad Cidlinou.

Naše oblast se stala ohniskem nepokojů nedlouho po 20. březnu 1775. Impuls k robotním stávkám a k tažením na vrchnostenská sídla a kanceláře zde našel neobvykle silný ohlas. Houfy směřující ku Praze se Novému Bydžovu pravděpodobně vyhnuly, ale další proud vzbouřenců, který si počínal mnohem odbojněji, se dostal do bezprostřední blízkosti města a na čas je také ohrožoval. Zatímco první houfy směřovaly s hlavním úkolem přimět úředníky k potvrzení reversu o zrušení roboty, dokud si poddaní záležitost nevyjednají v Praze, druhý proud houfů za sebou nechával dílo zkázy, vydrancované zámky, byty správců a někde i fary. Nenávist proti vrchnostem a jejich přisluhovačům zde přerostla v živelnou ničivou sílu, zaměřenou i na církevní symboly. Sociální útisk spojený s náboženským útiskem některé skupiny přivedl až k fanatickému naplňování nejasných představ o konci staré společnosti a krutém zúčtování s boháči.

Cesta vzbouřenců vedla od Hořiněvsi přes Nedělíště, Stěžery a Libčany do Kratonoh a odtud přes Barchov a Barchůvek do Chlumce nad Cidlinou. Na cestě z Libčan přes Roudnici na Kratonohy se 24. března k houfu připojil i roudnický sedlák Jan Chvojka, jedenašedesátiletý a podruhé ženatý muž, nazývaný pro svoji sečtělost „študent“. Je to onen člověk, o němž se v zatykači psalo jako o „hlavním původci“ povstání a jehož lid začal nazývat „selským císařem“. Pro některé autory zůstává dosud mylně „vůdcem vzbouřenců“ a dvacetiletým svobodným studentem Matějem Chvojkou. Ve skutečnosti byla Chvojkova účast v hnutí mnohem skromnější. Nejprve asistoval při vystavení potvrzení o zrušení roboty, které byl nucen napsat kratonožský správce, a když poddaní dorazili k panskému pivovaru v Chlumci nad Cidlinou, byl mezi zástupci povstalců, kteří začali jednat přímo s vrchnostenským správcem. Nenáviděný direktor se zachránil podpisem potvrzení o zrušení roboty. Napsal mu je Chvojka podle re-

Socha rebela na hrázi bývalého Velkochlumeckého rybníka

Foto J. Prokop

versu kratonožského správce. Tím končí účast Chvojky v povstání. Zatímco část poddaných začala ničit zařízení vrchnostenských kanceláří a bytů, Jan Chvojka s několika sousedy vzbouřence opustil.

Z pivovaru táhl houf v počtu 300 až 400 mužů k bráně chlumeckého zámku. Vzbouřenci vedení obědovickým rychtářem Matějem Charou žádali velitele stráže, aby je vpustil do zámku a nechal je splnit „rozkaz a poručení" — zničit zámecké zařízení. Zanedlouho však dorazila vojenská posila Wallisova pluku z Týnce nad Labem a došlo k prvnímu střetnutí vojska s povstaleckým houfem. Poddaní se na hrázi rybníka postavili na odpor útoku vojska v domnění, že vojáci nesmějí střílet naostro. Tak 24. března padli první dva mrtví, další dva z poddaných utonuli v rybníku, jedenáct bylo zraněno a do zajetí se dostalo přes sedmdesát vzbouřenců.

V týž den se část vojska přesunula do Nového Bydžova, aby posílila čtyři setniny určené k obraně města, krajského úřadu a pokladny. Krajský hejtman po zprávách z Barchova a Chlumce projevoval vážné obavy a netrpělivě očekával další vojsko. Kolem města bylo možno spatřit houfy vzbouřenců ozbrojených klacky, vidlemi, podávkami, cepy, kopáči, ojediněle i ručnicemi. Ozbrojené houfy se zatím městu vyhýbaly a táhly vesnicemi dál na sídla vrchností a jejich úředníků. Například několik set mužů dorazilo 24. března okolo 3. hodiny odpoledne ze Sloupna do Starého Bydžova a odtud pokračovalo dál směrem ke Kopidlnu.

Po několik dnů se okolí Nového Bydžova stalo místem, o kterém se ve vojenské korespondenci dočteme různé rozporné a nepodložené zvěsti. Čím byli pisatelé od města dále, tím viděli situaci černěji. Pro nás jsou však rozhodující relace krajského hejtmana i dalších osob, které byly přímo ve městě. Přes neskrývané obavy z možného nebezpečí se v těchto zprávách nedočteme nic o osvobození uvězněných nekatolíků, o obléhání města a o snaze město vypálit, o „bitvě" u Nového Bydžova, ve které mělo padnout na devadesát povstalců, nezjistíme nic o dvanáctitisícovém houfu vzbouřenců apod. Některé z těchto zpráv se však dosud v různých souvislostech objevují v populární historické literatuře, aniž by je autoři blíže ověřovali.

K dalším střetnutím s vojskem došlo opět u Chlumce nad Cidlinou. 25. března k městu dorazil více než tisícový zástup a vyslal zástupce k veliteli s dotazem, zda dovolí, aby byl zámek vypleněn. Když bylo povstalcům pohroženo zastřelením, město opustili. Ale 26. března hned zrána se znovu objevili a chtěli vzít zámek útokem. Jedna setnina houf napadla a zpočátku narazila na odpor. Jakmile však vojsko začalo střílet a padli mrtví, houf poddaných začal ustupovat a nakonec se dal na útěk. Vtom ustupujícím vpadla do zad polovina setniny a část poddaných zajala. Třetí srážka podaných s vojskem si vyžádala ještě větší počet obětí — pět zabitých z řad povstalců a dva z vojska, tři utonulé poddané a přes dvě stě zajatých. Tak skončila třetí ze srážek poddaných s vojskem u Chlumce nad Cidlinou, označovaných často nepřesně jako jedna „bitva".

Brutální zásahy vojska sice mnohé poddané odvrátily od dalšího otevřeného odporu, ale ještě po několik dní se v okolí Chlumce a Bydžova setkáváme s pohyby rozdělených houfů, které se znovu, ale bezúspěšně pokoušely o nové tažení na Chlumec. Zatím přivolané vojenské posily zasahovaly na mnoha místech i v dalších oblastech. Začaly tvrdé represe, jimž padli za oběť pro výstrahu ostatním další paddaní. Přímo v Novém Bydžově apelační rada Rubner počátkem dubna poslal na smrt Václava Radima (Radoně), krejčího z Puchlovic, který sebral v zámecké kapli v Barchově monstranci a posměšně s ní pobíhal mezi houfy vzbouřenců. Vláda zanedlouho další popravy zastavila, ale u krajských kriminálních soudů ještě dlouho vyšetřovali poddané označené vrchnostmi za podněcovatele. Někteří z nich byli souzeni a také uvězněni v našem městě. Po čtvrtročním vězení v Praze byl ke krajskému úřadu v Novém Bydžově k dalšímu potrestání odeslán i pověstný Jan Chvojka. Po nových výsleších byl předán krajskému úřadu v Chrudimi a odtud vrchnosti do Pardubic, kde si odbýval čtrnáctidenní trest nucených prací.

Po kritickém březnovém týdnu si vrchnosti i měšťané oddychli. Proti povstalcům byla zmobilizována velká část armády v zemi a hlavní ohniska vzpour byla potlačena. Hnutí nevolného lidu však s novou silou propuklo na řadě míst hlavně v době žní. Po zásazích vojska už nenabylo rozsahu a intenzity jarní fáze povstání a proměnilo se v místní vzpoury spojené s odpíráním robotních povinností.

Vláda byla nakonec nucena vydat dlouho připravovaný nový robotní patent, který sice nesplnil cíle povstání — podstatně snížit a v radikálnějších požadavcích úplně odstranit roboty —, ale přinesl, i když v nestejné míře, částečné zmírnění robot pro většinu poddaných. Velké nevolnické povstání přispělo k uspíšení významných reforem, zejména k vydání patentu o zrušení nevolnictví v roce 1781. Statečný odboj našich předků před dvěma sty lety se tak stal významným mezníkem obratu v pozdněfeudální společnosti, obratu, který v dalším vývoji vedl ke zrušení roboty v revolučním roce 1848.

◆ ◆ ◆

PŘÁTELSKÉ SETKÁNÍ

Turistický odbor TJ Jiskra Nový Bydžov uspořádal letos podzimní čtyřdenní zájezd k přátelům do NDR, do skalních útvarů Saského Švýcarska. Krásné podzimní slunce nám přálo, abychom dosyta mohli vstřebávat nádheru skalních útvarů, soutěsek i skalních jezírek. Pevnost Königstein, k jejíž stavbě dal před sedmi stoletími popud český král, útvary Bastei, Schrammsteine, Pfaffenstein, Bielatal, Kirnitschtal, to všechno mnohdy po železných žebřících prošla a prolezla čtyřicítka novobydžovských turistů. Zatímco v Drážďanech, kam jsme na jedno odpoledne také zajeli, jsme viděli desítky československých autobusů, v těchto skalních útvarech jsme byli jedinými zástupci našeho státu.

A kdo nám dělal místního průvodce? Před jedenácti lety jsme požádali známé soudruhy z Bad Schandau, aby vybrali jednoho německého pionýra do našeho tábora Plátěná osada na Želivce. Poslali nám čtrnáctiletého chlapce Friedera Wauera. Strávil s námi tři týdny a za svůj modrý pionýrský šátek si na památku odvážel náš rudý. Dnes je to statný pětadvacetiletý muž, profesor tělocviku, zaměstnaný v tělovýchovné organizaci v Pirně. Velmi ochotně vyhověl naší žádosti a slíbil, že nás bude provázet. Setkání po jedenácti letech bylo velice srdečné, a když jsme se dozvěděli, že několik dnů před naším příjezdem se stal otcem, bylo z toho velké nadšení a mnoho gratulací.

I další němečtí turisté, kteří nám zajišťovali ubytování, se nám velice přátelsky věnovali. Proto při loučení padlo mnohokrát krásné německé slovo — Freundschaft.

PhMr. Mirko Petrovič

☆ ☆ ☆

Společně při práci i zábavě

V lednu t. r. jsme byli svědky toho, jak se vytvářejí dobré, přátelské vztahy mezi občany. Občanský výbor č. 11, vedený předsedou s. Zahradníkem, uspořádal v restauraci U Stehlíků společenský večer.

V hezkém prostředí si při pěkné „muzice" všichni popovídali, zazpívali i zatančili. Po každodenním shonu to bylo příjemné rozptýlení.

Nebýt občanských výborů, jejich práce s lidmi, snad by se ani nejbližší sousedé mezi sebou neznali.

Proto hodně chuti do další práce všem občanským výborům v našem městě!

N. Milanová

Naši matriky

FOTO V. TRUTNOVSKÝ — TEXT J. TREJBAL

★★★★★★★★★★★★★★★★

Nejkrásnější z květů

Jedni říkali,
že přinesl tě čáp,
druzí tvrdili,
že černá vrána.
On však si vysnil,
že zrodil tě úsvit
červnového rána.
Tenkrát i čas
u kolébky se zastavil
a připíjel ti na zdraví,
... pak zase dál
krajem odplouval.
Přibývala léta, měsíce,
tvé krásy a půvabu nejvíce.
I sama příroda záviděla
tizianovský kolorit tvého těla,
který pastel broskví tolik připomíná,
či jantarovou žluť tokajského vína.
Hořkou vůni, jež se dobře popsat nedá,
ti asi půjčila skývа žitného chleba.
Modrý květ zřítelnice tvého oka
je blankyt oblohy spadlý do potoka.
Tvé líce rdí se nachem slézu,
vlasy mají přeliv z černého bezu.
Vánek tvé chůzi vdechl menuet,
zpěvem tě ptáci učili vyprávět.
Tvůj úsměv chvějící se na tváři
do srdce příslib jara prozáří.
Ruka tvá vložená do jeho dlaně
je radost perlivá jak nápoj ze Šampaně.
A když den a obavy s večerem roztají,
pozná v milostném souzvuku potají,
proč jsi nejkrásnější z květů,
jež země stvořila tomuto světu.

SŇATKY UZAVŘENÉ V ODDACÍ SÍNI MěstNV

23. 11. 1974 — Josef Novák, Brno — Anna Hovorková, Nový Bydžov
7. 12. 1974 — František Tůma, Poděbrady — Helena Ferencová, Nový Bydžov
7. 12. 1974 — Ladislav Šenk, Nový Bydžov — Jana Doulíková, Starý Bydžov
21. 12. 1974 — Milan Štoček, Nový Bydžov - Chudonice — Miloslava Jonová, Prasek - Kobylice
21. 12. 1974 — Ján Maják, Nový Bydžov — Alena Machačková, Jičín
11. 1. 1975 — Zdeněk Kořínek, Starý Bydžov — Eva Hotmarová, Nový Bydžov
11. 1. 1975 — Václav Šubr, Nechanice — Dagmar Štočková, Nový Bydžov - Chudonice
25. 1. 1975 — Jiří Kryšpín, Žitětín — Lenka Stránská, Nový Bydžov
25. 1. 1975 — Ladislav Vízek, Hlušice - Hlušičky — Ivana Kvapilová, Nový Bydžov

DĚTI NAROZENÉ OD 19. 10.

Radek Novotný 19. 10. 1974, Nový Bydžov, Raisova 192
Jiří Tomáš 25. 10. 1974, Nový Bydžov, Luční 771
Milan Novotný 30. 10. 1974, Nový Bydžov, Čs. armády 1440
Jitka Kofránková 4. 11. 1974, Nový Bydžov, Korneliova 34
Michal Kutík 5. 11. 1974, Nový Bydžov, 28. října 1637
Pavel Macháček 8. 11. 1974, Nový Bydžov, Revoluční 265
Iva Nádvorníková 12. 11. 1974, Nový Bydžov, Dr. Vojtěcha 425
Lenka Křížová 13. 11. 1974, Nový Bydžov, Dvořákova 461
Marcela Janďurová 14. 11. 1974, Nový Bydžov - Zábědov
Klára Žejdlová 15. 11. 1974, Nový Bydžov, Sportovní 409
Roman Dvorský 23. 11. 1974, Nový Bydžov, Riegrova 1586
Renata Šindelářová 30. 11. 1974, Nový Bydžov, 28. října 1675
Matylda Házová 30. 11. 1974, Nový Bydžov, Žižkova 673
Tomáš Tichý 4. 12. 1974, Nový Bydžov, Tyršova 165
Marcel Tomáš 5. 12. 1974, Nový Bydžov, U mlýna 1432
Pavel Vejr 6. 12. 1974, Nový Bydžov, Merendní 1897
Pavel Lingr 10. 12. 1974, Nový Bydžov, Malátova 496
Marek Hofman 14. 12. 1974, Nový Bydžov, Husova 1361
Jana Cechová 20. 12. 1974, Nový Bydžov, Jablonského 520
Renata Moníková 20. 12. 1974, Nový Bydžov, Revoluční 779
Radka Slavíková 25. 12. 1974, Nový Bydžov, Zahradní 426
David Machan 28. 12. 1974, Nový Bydžov, Jungmannova 1491
Radek Řezníček 2. 1. 1975, Nový Bydžov, Komenského 23
Jitka Svobodníková 5. 1. 1975, Nový Bydžov, Raisova 181
Martin Janeček 6. 1. 1975, Nový Bydžov, Tyršova 152

Máte doma prvňáčka?

V tomto období probíhá zápis dětí do první třídy ZDŠ a to je vhodná příležitost zamyslet se s rodiči nad tímto důležitým mezníkem v životě jejich dětí.

Za posledních 50 let se názory na výchovu dětí a zvláště na přípravu dětí pro školní docházku změnily. Dle rozboru příčin školních neúspěchů žáků prvních i vyšších tříd ZDŠ se nezřídka ukazuje, že jsou důsledkem školní nezralosti.

Co je vlastní školní zralost a jak má vypadat školně zralé dítě? Prvním předpokladem je tělesná zralost, druhým předpokladem, velmi důležitým, je určitý stupeň duševního vývoje. Fyzické zdraví je obvykle jasné i laikům — v hodnocení duševního zdraví a psychiky dětí je to již složitější. Mnoho rodičů nemá stále jasno a velmi často se setkáváme s neporozuměním. Nejde o to učit předškolní dítě číst a psát, ale dávat mu dostatek možností k rozvoji. Znamená to, dát mu především dobré citové zázemí a podnětné prostředí: odpovídat dětem trpělivě na jejich otázky, předkládat jim vhodné hry, které podporují rozvoj myšlení a při kterých mohou uplatnit svoji iniciativu. Nechat dítě dělat něco samostatně, ať si osvojuje vlastní metodu řešení problémů. Mezi hračkami nesmí chybět obrázkové knížky, stavební kostky, plastelina, pastelky, omalovánky. S dětmi je nutno hodně hovořit, rozvíjet řeč, učit rozlišovat tvary slov, všímat si podrobností ve výslovnosti i ve stavbě vět.

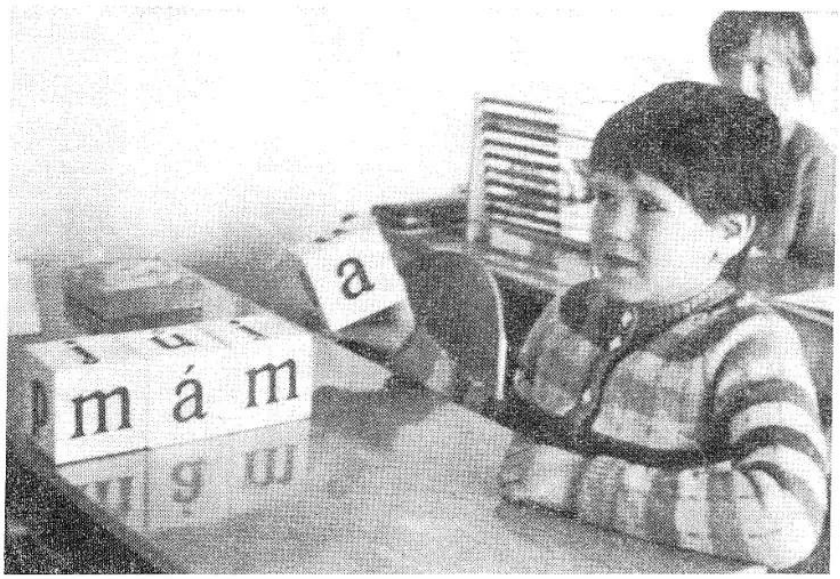

Foto V. Výprachtický

Za školní zralé dítě považujeme takové dítě, které má bohatou zásobu slov, které umí vyjádřit, co zažilo a co chce. Musí se umět nejméně 10 minut soustředit na jedinou věc, být schopné přijmout zadaný úkol a také jej dokončit, umět spolupracovat a podřídit se vedení. Také myšlení a vnímání je poměrně na vysokém stupni. Bylo-li dítě v předškolním věku správně vedeno, umí správně držet tužku, rozlišovat tvary, na obrázcích rozeznávat podrobnosti, sluchem odlišit slabiky a odvodit hlásky. Má představy o čase, jmenuje zvířata, rostliny, nářadí, dopravní prostředky, dovede je popsat a uvést základní rozdíly mezi nimi. Má zájem o knížky a časopisy. Chápe pojmy počtu alespoň do pěti. Navazuje sociální vztahy, vyhledává nové zkušenosti mimo okruh domova.

Pro rodiče by mělo být samozřejmostí vypěstovat u dítěte hygienické návyky, naučit je pořádku a soběstačnosti v sebeobsluze.

K testům školní zralosti bude školní zdravotní služba v Novém Bydžově volat děti v březnu t. r. Odložení školní docházky doporučujeme dětem, u nichž se projevují nedostatky ve více oblastech; v těch případech by úspěch ve škole byl velmi nepravděpodobný. Pro děti, které začaly chodit do školy předčasně, znamená škola nadměrné vypětí. Prospívají hůř buď od počátku nebo ve vyšších ročnících. U některých se projevují neurotické potíže, jiné svůj nedostatek kompenzují poruchou chování.

Připomínáme rodičům, aby toto měli na mysli po celou dobu předškolního věku, aby dítěti první kroky ve škole usnadnili. Nezapomeňte, že postoj, který dítě zaujme ke škole první rok, poznamenává celou školní docházku a často ovlivní celý život.

Malým školákům přejeme, aby se jim ve škole líbilo a aby byli ušetřeni zbytečného duševního napětí, případně i nezdaru.

(AV)

POKRAČOVÁNÍ SEZNAMU NAROZENÝCH DĚTÍ

Stanislav Horák 9. 1. 1975, Nový Bydžov, Dukelská 971
Pavel Lacek 14. 1. 1975, Nový Bydžov, U mlýna 1359
Miroslav Sauer 15. 1. 1975, Nový Bydžov, Dukelská 1021

Z NAŠICH ŘAD ODEŠLI

5. 11. 1974 František Vacek, Nový Bydžov čp. 670 v stáří 90 let
5. 11. 1974 Františka Portyková, Nový Bydžov čp. 546 ve stáří 90 let
13. 11. 1974 Ing. Josef Štok, Nový Bydžov čp. 1823 ve stáří 69 let
15. 11. 1974 Božena Stránská, Nový Bydžov čp. 225 ve stáří 70 let
1. 12. 1974 Blažena Jará, Nový Bydžov čp. 1719 ve stáří 75 let
16. 12. 1974 Zdenka Škvárová, Nový Bydžov čp. 1217 ve stáří 80 let
16. 12. 1974 Růžena Vokálová, Nový Bydžov čp. 1559 ve stáří 82 let
21. 12. 1974 Ing. Anna Šebestová, Nový Bydžov čp. 856 ve stáří 72 let
25. 12. 1974 Jaroslav Exner, Nový Bydžov čp. 131 ve stáří 70 let
23. 12. 1974 Marie Kaiserová, Nový Bydžov čp. 506 ve stáří 83 let
27. 12. 1974 Josef Janeček, Nový Bydžov, čp. 1176 ve stáří 65 let
28. 12. 1974 František Hušek, Nový Bydžov čp. 925 ve stáří 71 let
30. 12. 1974 Anna Fialová, N. Bydžov čp. 795 ve stáří 85 let
30. 12. 1974 Josef Severa, Nový Bydžov čp. 1447 ve stáří 83 let
2. 1. 1975 Květoslav Tomáš, Nový Bydžov čp. 1165 ve stáří 64 let
9. 1. 1975 Antonie Frydrychová, Nový Bydžov čp. 246 ve stáří 80 let
11. 1. 1975 Josef Šafařík, Nový Bydžov čp. 1571 ve stáří 75 let
11. 1. 1975 Marie Holá, Nový Bydžov čp. 324 ve stáří 80 let
23. 1. 1975 Marie Komárková, Nový Bydžov čp. 34, ve stáří 77 let
24. 1. 1975 Zdeňka Weisserová, Nový Bydžov čp. 34 ve stáří 75 let

Příští taneční

Další kurs tance a společenské výchovy bude zahájen v sobotu 13. září 1975 o půl páté. Vedoucím kursu bude opět dr. Karel Kavalír. Přihlášky přijímá Městské kulturní středisko v Novém Bydžově (budova radnice, 1. patro).

zajímavosti

- **NEJLEPŠÍ SPORTOVCI. Okresní výbor ČSTV v Hradci Králové vyhlásil nejúspěšnější sportovce roku 1974. Jsou mezi nimi i bydžovští cvičitelé: Marie Novotná a Ferdinand Pavelka, cvičitelé ZRTV.**
- **BYDŽOVSKÝ KRAJ. Císařským reskriptem z 23. ledna 1751 bylo zavedeno nové krajské zřízení a místo dosavadních dvanácti krajů vzniklo šestnáct krajů. Kraj Hradecký byl tehdy rozdělen na dva kraje. Kraj Bydžovský zaujímal západní část původního kraje Hradeckého a od západu k jihu sousedil s kraji Boleslavským, Kouřimským a Chrudimským, na východě s krajem Hradeckým a na severu se Slezskem. Nový Bydžov se stal sídlem nového kraje, ale už v roce 1784 byl krajský úřad přeložen z Bydžova do Jičína. Pojmenování kraje Bydžovského zůstalo nezměněno až do roku 1849, kdy bylo v Čechách zřízeno sedm nových krajských vlád.**
- **ZAKLADATEL FOTOKLUBU AMATÉRŮ. V roce 1924 se v Novém Bydžově ustavil fotoklub amatérů. Předsedou fotoklubu se stal tehdejší ředitel gymnázia Antonín Jelínek. O fotografování se vážně zajímal už před rokem 1903, kdy začal působit v našem městě. Napsal větší počet odborných studií a je autorem univerzálního stativu, určeného hlavně pro reprodukční fotografii. A. Jelínek se postupně stal uznávaným odborníkem v oboru vědecké fotografie.**

Ze zápisníku VB v N. Bydžově

Šetřením org. VB Nový Bydžov bylo zjištěno, že dne 26. 12. 1974 ve večerních hodinách byla u čekárny ČSD v obci Chotělice rozbita a poškozena tři okna a jedna zárubeň. Jako pachatel tohoto vandalství byl zjištěn V. B. z Vysokého Veselí. Alkohol udělal z mladého muže vandala. Případ bude po prošetření předán okresní prokuratuře k projednání.

Dne 2. 1. 1975 v 08.00 hod. došlo v obci Skochovice k havárii osobního automobilu zn. Renault R 8, který řídil majitel M. K. z Prahy. Havárii zavinil řidič tím, že na mokré vozovce nepřizpůsobil rychlost vozidla, dostal smyk a havaroval do sloupu veřejného osvětlení. Ke zranění nedošlo, škoda na vozidle činí asi 5.000 Kčs.

Dne 5. 1. 1975 v 16.45 hodin mezi obcemi Chotělice a Staré Smrkovice vběhla řidiči Z. M. pod osobní automobil zn. Š 100 statná srna. Nárazem byla na místě usmrcena. Škoda vzniklá na vozidle činí asi 2000 Kčs.

Dne 9. 1. 1975 v 17 hodin došlo v Novém Bydžově v Dukelské ulici k dopravní nehodě mezi osobním automobilem zn. Chrysler, který řídil V. L., a cyklistou J. S. Nehodu zavinil řidič V. L. tím, že se plně nevěnoval řízení vozidla a zezadu narazil do vpředu jedoucího cyklisty. Cyklista J. S. utrpěl zranění, které si vyžádalo asi 14 dnů pracovní neschopnosti. Na vozidle vznikla škoda asi 3.000 Kčs. Proti řidiči V. L. bylo zahájeno trestní stíhání.

Dne 4. 1. 1975 v 17.30 hodin došlo mezi obcemi Podoliby a Petrovice k dopravní nehodě mezi osobním automobilem Moskvič 403, který řídil V. M., a osobním automobilem VAZ Žiguli, který řídil Š. J. Dopravní nehodu zavinil řidič V. M. tím, že velkou rychlostí předjížděl uvedený automobil. Vozidlo nezvládl, dostal smyk a narazil do předjížděného automobilu, který porazil telefonní sloup a havaroval do pravého příkopu ve směru jízdy. Ke zranění nedošlo, škoda na obou vozidlech je asi 5.000 Kčs.

Dne 8. 1. 1975 došlo mezi obcemi Myštěves a Králíky k havárii osobního automobilu zn. Volha, kterou řídil K. J. Havárii zavinil řidič K. J. tím, že se plně nevěnoval řízení a dostal se s vozidlem do protisměru na levou stranu vozovky. Havaroval z dvoumetrového srázu, vyvrátil odrazník, přerazil telefonní sloup a vozidlo převrátil na střechu. Řidič utrpěl drobné oděrky a na vozidle vznikla škoda asi 5.000 Kčs.

Dne 17. ledna 1975 byl ve Smidarech org. VB zadržen řidič traktoru J. H. a v obci Křičov řidič J. P. Oba totiž jevili známky podnapilosti. Byl jim proto proveden odběr krve na zkoušku alkoholu. Oba měli více než 1 promile. Oběma řidičům byl odebrán řidičský průkaz. Případ bude mít dohru před okresním soudem.

---

18. ledna 1975 10 minut po půlnoci před restaurací U Stehlíků v Novém Bydžově došlo mezi dvěma podnapilými mladými muži V. P. a J. B. k potyčce, která se posléze proměnila v nebezpečnou rvačku. Výsledek: V. P. přerazil J. B. čelist. Léčení spojené s pracovní neschopností si vyžádalo 14 dnů.

Dne 26. 1. 1975 kolem 16.00 hodin došlo na lukách za N. Bydžovem k požáru dřevěné boudy, která sloužila jako sklad stavebního materiálu a nářadí. Původcem požáru byl K. H. Uvnitř boudy na dřevěné podlaze si rozdělal oheň, který při odchodu neuhasil. Jeho nezodpovědný postoj k majetku v socialistickém vlastnictví zhodnotí okresní prokuratura.

Z výstavy zemědělské literatury SZTŠ.

Foto J. Prokop

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ. - Vydává Městské kulturní středisko v Novém Bydžově nepravidelně čtyřikrát do roka. Řídí redakční rada, odpovědný redaktor Josef Trejbal. Povoleno odborem kultury ONV v Hradci Králové pod čj. 2118/72. Tisknou VČT, n. p., provoz 14 Nový Bydžov. Náklad 1400 výtisků.

Uzávěrka příštího čísla Zpravodaje je 31. 3. 1975.